

Jiří Weil

VIURE AMB
UNA ESTRELLA

*Traducció del txec
de Jaume Creus*

El cercle *de VIENA*

Primera edició: gener del 2017
Títol original: *Život s hvězdou*
© de la traducció: Jaume Creus i del Castillo, 2017
© de les característiques d'aquesta edició:
Viena Edicions
Tuset 13 — 08006 Barcelona
Tel. 93 453 55 00 — viena@vienaeditorial.com
www.vienaeditorial.com
ISBN: 978-84-8330-854-7
Dipòsit legal: B 4293-2017
Disseny de la col·lecció: Andy Nogueron
Fotocomposició: Alfa
Impressió i enquadernació: Reinbook

Amb la col·laboració del Ministeri de Cultura de la República Txeca:

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transmissió d'aquesta obra només pot ser realitzada
amb l'autorització dels seus titulars,
llevat de l'excepció prevista per la llei.
Dirigiu-vos a CEDRO (www.cedro.org)
si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra.

L'arribada de la primavera no ha estat bona per a mi. Les parets de la casa regalimaven i a terra s'hi feia un gran basal que havia d'eixugar amb el drap. Tot era humit, fins les meves mans, fins el sac de dormir. He rebut més circulars amb prohibicions, i un cop també han vingut a donar un cop d'ull a la casa.

Van arribar amb cotxe, van irrompre a casa sense ni dirigir-me la paraula. No tenia res a mostrar-los. Van veure l'obertura que dividia la casa en dues parts. Van adonar-se de les teules que hi havia per terra, i de les finestres trencades amb el bastiment deslloriat. No em miraven, i cadascú insultava en la seva llengua. Després van pujar al seu cotxe i van arrencar. Vaig veure les cares de la gent a les cases veïnes, amagades rere les cortines. Estaven a l'aguait i segurament esperaven tot un espectacle, segurament pensaven que se m'endurien. Plovia i el cotxe esquitxà de fang la vorera. A casa hi havien quedat les petjades fangoses de les botes militars. Vaig sortir al davant de la casa i vaig veure que el carrer es tornava a animar, que la gent sortia de les cases i es retirava de les cortines. Vaig respirar el fresc aire primaveral en plena pluja. Sabia que no els interessava pas la casa. No cal gaire per saber que hi podré viure fins al moment en què decideixin venir a arrestar-me.

Després vaig agafar la galleda per anar a treure aigua de la bomba. M'anava bé allò de fer anar la maneta, m'anava bé veure que encara em pertanyia la mà i que la podia moure amunt i avall. Una veïna va venir a cuita-corrents a la bomba. Va deixar

a terra la galleda, tot donant un cop d'ull a l'entorn, però al carer no hi havia ningú, s'inclinà cap a mi i deixà anar:

—Què volien? Venien a buscar-lo? Quan tornaran?

—No ho sé —vaig respondre.

Jo ja tenia la galleda plena i l'aigua vessava.

—Aquests tornaran a buscar-lo —va dir—, els embarcaran a tots vostès en tot de vaixells i quan siguin a alta mar els foradaran i s'ofegaran tots. És la mena de plans que s'inventen, ho sé del cert, m'ho ha explicat la Franclová. El seu cosí els fa de xofer, bé ho deu saber, doncs. I també penso que ens convindria prou aquesta seva caseta. Ja la repararia bé, ja, el meu vell. Cimentarà els esvorancs i posarà noves teules. Al meu vell, quan ve de la feina, li agrada fer aquesta mena de tasques domèstiques.

—No és meva la casa —vaig dir—; consulteu-ho al que els fa de xofer.

Vaig arrossegar el poal fins a casa, em vaig preparar un te d'herbes i em vaig ficar de nou al sac de dormir. Em vaig estar mirant la gran rotllana del sostre i em va fer l'efecte que havia adoptat la forma d'un vaixell, i això em va dur a pensar en el vaixell de què parlava la veïna. Em va venir als ulls la imatge d'unes veles esteses i vaig notar als pulmons el fresc aire marí, les ones s'alçaven violentament i escombraven el pont, jo hi era ben arraulit i mirava el mar. Era infinit, no tenia final i enlloc no es veia terra. Sentia com a baix, sota el pont, feia la seva feina el trepant. En uns instants el forat ja seria prou gran i llavors el vaixell s'enfonsaria lentament, de primer per la popa, la proa emergint encara una estona, abans de ser engolida sota l'aigua. Però no, jo m'aferraré a un tauló qualsevol, el mar es calmarà i jo suraré sol per l'oceà, aguantaré estona sobre el tauló, perquè estic acostumat a passar gana. Aleshores em trobarà un vaixell d'aquells grans, m'hissaran fins al pont, em col·locaran en un baiard per portar-me fins a una

cabina blanca i per beure em donaran llet condensada. M'adormiré escoltant com treballen suaument les màquines, m'adormiré tot pensant que al matí sortiré al pont del vaixell a donar la mà a tothom. Però abans d'embarcar calia pensar en la Růžena. Havia pujat fins a la tercera planta de casa seva i havia trucat a la porta. Em va semblar que no hi havia ningú, perquè durant una bona estona no va venir ningú a obrir. La casa era plena del bullici matinal, se sentien cops de porta i arribaven olors de cuina. Vaig pensar que potser la Růžena no hi era, i per un instant me'n vaig alegrar, perquè així tenia un pretext per tornar. Tenia intenció de tornar a trucar quan la porta es va obrir.

—Passa, passa, Pepík —em va dir.

Anava amb davantal i sabatilles.

—Estic fent el dinar, m'hauràs de fer companyia, asseu-te a taula i mira.

Va tallar ceba sobre la fusta de capolar i tot seguit la va passar per la paella.

—S'ha de daurar, Pepík —va dir, somrient.

Tenia la cara encesa d'estar damunt la cuina de gas, i el baf asfixiant de ceba fregint-se li pujava al rostre.

—Voldria besar-te —vaig dir.

—Ara no pots, espera que hagi acabat, mentrestant explica'm alguna cosa per passar el temps.

—T'estimo —vaig dir.

Seia a la tauleta, tot mirant-me la Růžena atentament. Li observava les mans, li mirava la boca i els ulls. I tot seguit em vaig aixecar d'un bot i vaig començar a besar-la.

—Te n'has d'anar —digué la Růžena—, en Jarka no se sap mai quan pot tornar.

Vaig sortir de la casa. No vaig voler agafar el tramvia, volia estar sol i pensar en la Růžena. Hi havia poca gent pels carrers a

aquella hora del migdia, vaig caminar pels carrers silenciosos. Hauria estat bonic seure a la taula parada i menjar els plats preparats per les seves mans. No em feia cap gràcia en aquell moment dinar a qualsevol menjador, encara que tingués gana.

He sortit a poc a poc del sac de dormir, perquè bé m'havia de preparar alguna cosa. La gana es feia sentir, per molt que m'estigués ajagut i sense dir ni piu. Només tenia aigua, sal, uns rosegons de pa sec i una mica de margarina. M'he fet una sopa amb les crostes de pa i me l'he menjat amb la cullera directament del pot. Després he sortit a comprar sota la pluja. Quan he passat per la porteta del jardí he vist com brillaven en la terra humida i fangosa uns brots d'herba. Tenia pensat comprar un tall de formatge i succedani d'embotit, però al final he decidit comprar llavors de llegums. Tenia una pala, un rasclat i una aixada. Tant se val que mai no hagi fet de jardiner, tant se val que les plantes em surtin poc vistoses i raquíques. Seran les meves plantes, cultivades per les meves mans.

M'he passat dies sencers rasclant el tros de pati. N'he tret les pedres i he fet els planters. M'he fixat en els veïns i he vist que els meus parterres estan torts i fan poc goig, però és que quan els feia no tenia corda ni ningú que m'aconsellés. Cavava els solcs amb la pala i després sembrava les llavors; doblegat sobre l'argila tova, respirava la humitat del sòl. En moments com aquests em sentia molt bé. Sortia diàriament a veure com despuntaven els brots, com a poc a poc s'enfilaven, m'inclinava sobre la terra, arrancava les males herbes i apartava les pedretes, anava a buscar aigua i em feia feliç que ploqués.

Ha estat durant aquest temps que el gat Tomàs m'ha vingut a casa. Ja l'havia vist diverses vegades caminant furtivament pel jardí. Ara que em passava estones llargues al pati i doblegava l'esquena sobre els brots venia sovint al meu costat. S'estava assegut

tant de temps com jo era al jardí, i després se n'anava. Era espi-matxat i desconfiat, òbviament no pertanyia a ningú i la gent el feia fora i li tiraven tot allò que els queia a les mans, per la qual cosa sempre que m'aixecava bruscament se sobresaltava i fugia corrents a amagar-se als matolls. Li he posat Tomàs de nom, justament per ser tan desconfiat.

Sèiem tots dos junts, i quan jo descansava li explicava coses de la Růžena. L'havia anat a veure quan estava de vacances en un llogaret perdut de la muntanya, anàvem a banyar-nos al riu, i després ens estàvem molta estona estirats a la riba prenent el sol. No hi havia ningú més, pujàvem muntanyes i més muntanyes, cuinàvem la sopa en un fogonet d'alcohol, caminàvem pel bosc i de vegades ens passàvem força estona ajaguts a tocar de les vies del tren, esperant que passés ple de gent que podíem veure per les finestretes il·luminades. Li descrivia al Tomàs els prats per on corriem, les cabanes de fusta, als porxos de les quals ens assèiem quan estàvem cansats.

—No t'ho creus, Tomàs, ja ho veig —li vaig dir un cop—, a tu t'han destrossat l'ànima, com has de poder pensar en la joia! Però la joia existeix, Tomàs, és només ara que ens intenten ficar al cap que no existeix ni ha existit mai. Recorda només, Tomàs, que potser tu també has corregut per la molsa, que potser també has tingut algun cop el pelatge vellutat i no has hagut de buscar deixalles, remenant pels munts d'escombraries.

Em vaig girar cap a ell bruscament i va fer un bot, però no va fugir corrents.

—Ho veus, Tomàs, jo no et faig cap mal, ja comences a creure'm una mica. Però només una mica. Espera, com és que jo t'he d'explicar què és la joia? Doncs sí, un platet de llet per a tu, Tomàs, amb crema per sobre, i un panet amb mantega, fetge cru, jeure al sol i escalfar-se la panxa en lloc segur. Tot això és la joia, m'has de creure.